

ב"ה

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות
לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש
זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שיחות • אגרות • פניני חסידות לפה"ש • הלכות, מנהגים וטעמיהם • ניצוצות • זמנים

תתיד

ערב שבת-קודש
פרשת תצווה / זכור
י"ב באדר ה'תש"ע

יוצא-לאור על-ידי
מכון ליובאוויטש שעל-יד
צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו – המרכז

מורה שיעור ללימוד היומי ברמב"ם

י"ב באדר ה'תש"ע – י"ט באדר ה'תש"ע

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	י"ב באדר	הלכות שלוחין ושותפין פרק ב-ד.	הלי מאכלות אסורות.. בפרקים אלו. פרק א.	מ"ע רמה.
ש"ק	י"ג באדר	פרק ה-ז.	פרק ב.	מ"ע רמה.
א'	י"ד באדר	פרק ח-י.	פרק ג.	מ"ע רמה.
ב'	ט"ו באדר	הלכות עבדים.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	פרק ד.	מ"ע רלב. מל"ת רנח. רנט. רנו. רס.
ג'	ט"ז באדר	פרק ד-ו.	פרק ה.	מ"ע קצו. מל"ת רלג. מ"ע רלד. רלג. מל"ת רסא.
ד'	י"ז באדר	פרק ז-ט.	פרק ו.	מ"ע רלה. מל"ת רנד. רנה.
ה'	י"ח באדר	אורך ביושר וגוי. ספר משפטים והוא ספר שלשה עשר.. הלכות שכירות.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	פרק ז.	מ"ע רמג.
ו'	י"ט באדר	פרק ד-ו.	פרק ח.	מ"ע ר. מל"ת רלח.

זמני השבוע *

צאת הכוכבים	שקיעת החמה***	מנחה גדולה	חצות היום והלילה	סוף זמן ק"ש	זריחת החמה	זמן ציצית ותפילין	עלות השחר**		תאריך
							120 ד' לפני הזריחה	72 ד' לפני הזריחה	
6.00	5.35.8	12.24	11.54	9.01	6.18	5.21	5.00	4.13	ו', י"ב באדר
6.01	5.36.6	12.24	11.54	9.00	6.17	5.20	4.59	4.12	ש"ק, י"ג באדר
6.01	5.37.4	12.24	11.54	9.00	6.15	5.19	4.58	4.11	א', י"ד באדר
6.02	5.38.1	12.23	11.53	8.59	6.14	5.18	4.57	4.10	ב', ט"ו באדר
6.03	5.38.8	12.23	11.53	8.58	6.13	5.17	4.55	4.09	ג', ט"ז באדר
6.04	5.39.6	12.23	11.53	8.58	6.11	5.16	4.54	4.07	ד', י"ז באדר
6.04	5.40.4	12.23	11.53	8.57	6.10	5.15	4.53	4.06	ה', י"ח באדר
6.05	5.41.1	12.22	11.52	8.56	6.08	5.13	4.52	4.05	ו', י"ט באדר

* הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות.
 ** לגבי זמן עלות השחר הנהוג בחב"ד קיימות שלוש דעות. תבאנו את הזמנים לפי הדעה המוקדמת ביותר והמאוחרת ביותר, וראוי להחמיר לפי העניין.
 *** זמני השקיעה כאן הם לפי השקיעה הנראית. אולם אדה"ז בסידורו (יסדר הכנסת שבת) מכיר בשקיעה האמיתית, המאוחרת ממנה "בכמו ארבע מינוטין" (לשון אדה"ז שם. שיעור התלוי במיקום ובעונות השנה).

זמני הדלקת הנרות וצאת השבת

פרשת	ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
	דה"נ	צה"ש	דה"נ	צה"ש	דה"נ	צה"ש	דה"נ	צה"ש
תצווה	4:59	6:12	5:14	6:14	5:04	6:13	5:17	6:15
כי תישא	5:04	6:17	5:19	6:19	5:10	6:18	5:22	6:20

עורך ראשי: מנחם מענדל ברוד • עורך: נחמיה קפלון • הגהה: יוסף-יצחק אולידורט

מו"ל: מכון ליובאוויטש שעל-יד צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו - המרכז

יו"ר: הרב יוסף-יצחק הכהן אהרונוב

כתובת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 72915, טל' 03-9607588, פקס: 03-9606169

ISSN 0793-7474 אינטרנט: www.chabad.org.il דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

זכירת עמלק נחוצה בכל עת, גם בעת קיום מצווה

מדוע יש דגש מיוחד על זכירת עמלק ובכל יום דווקא, כשהעיקר לכאורה הוא העשייה ומחיית עמלק בפועל? • אם לא יתעסק ב'זכירה' אלא ימתין עד שעמלק יבוא, לא יהיה בכוחו למחותו • ומה הטעם שדווקא כאשר מתכוננים ומתקרבים לקיום מצוות קריאת מגילה, נאסרים בטלטולה ובקריאה בה? • משיחת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

ונמצא, שבעניין הזכירה ישנם שני תנאים: א) קודם העשייה דווקא, ב) סמוך לעשייה דווקא.

ב. והעניין בזה:

עיקר עניין מחיית עמלק יהיה בביאת המשיח, והיינו, שאז יהיה עניין העשייה, מה שאין כן עתה אינה אלא זכירה בלבד, שהרי עניין מחיית עמלק בגשמיות אינו שייך עתה כלל, ואילו עניין מחיית עמלק ברוחניות אינו אלא זכירה לגבי העשייה לעתיד.

וכיוון שכן, יש מקום לטעון: לשם מה זקוקים אנו עתה לעניין הזכירה - הרי אפשר להסתפק בעניין העשייה, מחיית עמלק שתהיה לעתיד? והמענה לזה - שהזכירה צריכה להיות קודם העשייה דווקא, כי, עניין העשייה ("ונעשים") גופא בא עלידי זה שקדם לו עניין הזכירה ("נזכרים"). מאידך גיסא, יש מקום לטעון: מהו הצורך שיהיה עניין הזכירה היום - יכולים להסתפק בעניין הזכירה שהיה אתמול ושלשום, ויתירה מזה, יכולים להסתפק בעניין הזכירה שהיה לפני כמה דורות, ולשם מה צריך להיות עוד פעם עניין

א. קריאת פרשת זכור היתה צריכה להיות ביום הפורים עצמו, שהרי הנס דפורים קשור עם המן שהוא מזרעו של עמלק (כפי שמונה בפרטיות ב"תרגום שני" את הדורות שבינתיים). והטעם שקורין פרשה זו בשבת שקודם פורים הוא - כמו שכתוב² "נזכרים ונעשים", שמזה למדים שהזכירה (קריאת פרשת זכור) צריך להיות קודם לעשייה (שהיא בפורים)³.

ואף-על-פי-כן, אין קורין פרשת זכור כמה שבתות לפני פורים, אלא דווקא בשבת שקודם פורים - כיוון ש"סמכו ענין לו"⁴, שהזכירה צריכה להיות סמוך לעשייה. ולכן קורין פרשת זכור בשבת שקודם פורים, שיש לה כבר שייכות ליום הפורים, שהרי "מינייה מתברכין כולהו יומין"⁵.

1) אסתר ג, א.

2) שם ט, כח.

3) ראה מגילה ל', א. ירושלמי שם פ"ג ה"ד. לבוש או"ח סתרפ"ה ס"ב. ט"ז שם סק"א.

4) ל' חז"ל - ברכות כא, ב. וש"נ. וראה פרש"י מגילה כט, א.

5) ראה זח"ב סג, ב. פח, א.

הזכירה גם היום?

ובפרט על-פי מאמר הגמרא "אם הראשונים כמלאכים אנו כבני אדם וכו'" (כהמשך וסיום הדברים) - הרי הזכירה שבדורות הקודמים היתה בודאי במדרגה נעלית יותר ובעומק יותר ("א' העכערע און טיפערע"), ומה יש בכוחה של הזכירה עתה להוסיף בזה!?

והמענה לזה - שהזכירה צריכה להיות סמוך לעשייה דווקא, ד"סמכו ענין לו", ולכן אין להסתפק בהזכירה בדורות שלפני זה, אלא עניין הזכירה צריך להיות בדור זה דווקא, הדור הסמוך לביאת המשיח, "דרא דמלכא משיחא"⁷.

והראייה לדבר - מזה גופא שעדיין לא נתקיים עניין "ונעשים": כאשר ישנו עניין ה"נוכרים" כדבעי - בודאי שהדבר יביא לידי עניין "ונעשים", כביאת המשיח (ועל דרך הא ד"איתא בתיקונים⁸ שאפילו אם היה צדיק אחד חוזר בתשובה שלימה בדורו היה בא משיח⁹). ובמילא, כיוון שרואים שהזכירה ("נוכרים") שהיתה עד עתה עדיין לא הביאה לידי "ונעשים" - הרי זה גופא ראייה שיש צורך להמשיך בעניין ה"נוכרים" ("עס דארף זיין דער נזכרים ווייטער און ווייטער"), עד שיביא לידי "ונעשים".

ג. הוראה נוספת משני העניינים האמורים, שהזכירה צריכה להיות קודם העשייה וסמוך לעשייה - גם בנוגע לעבודה של "נוכרים ונעשים" בזמן הזה גופא:

דובר לעיל . . שבכל יום צריך להיות עניין ההתלהבות בתפילה, כדי שיהיה אפשר לאחרי זה להלחם בעמלק, שבא לקרר את האדם בענייני התורה ומצוות בשעה שעוסק בענייני העולם.

ושני עניינים אלו (ההתלהבות בשעת התפילה, והמלחמה בעמלק בשעת העסק בענייני העולם) הם ב' העניינים של זכירה ועשייה, "נוכרים ונעשים": עניין העשייה - הוא לאחר התפילה דווקא, בשעה שעוסק בעניינים גשמיים, או אפילו

כשלומד תורה שהתלבשה בדברים גשמיים, שאז שייך שיבוא אליו עמלק ויקרר אותו ויכדוק הלשון: "אשר קרך בדרך" - שעניין הקרירות הוא דווקא כשנמצאים "בדרך", בענייני העולם¹⁰, ואז מוחה את עמלק, בעשייה בפועל. מה שאין כן בשעת התפילה - הרי זה עניין של זכירה בלבד.

ואם כן, יכול אדם לחשוב: כיוון שהעיקר הוא בשעה שנמצא בעולם - לשם מה זקוק הוא להכנות קודם לזה בשעת התפילה? לאחר שיצא לעסוק בענייני העולם, ויבוא אליו עמלק - או אז יתבונן, יתעורר בהתלהבות ובהבה ויראה, ואז ינצח את עמלק וימחה אותו!...

והמענה לזה - שלאחרי שעמלק כבר מגיע, אזי כבר...¹¹ אלא בהכרח שיהיה קודם לזה עניין ה"נוכרים", ורק על-ידי זה באים לידי "ונעשים".

מאידך גיסא, יכול אדם לחשוב שמספיק בעניין ה"נוכרים" שהיה אתמול. והמענה לזה - שהזכירה צריכה להיות בסמיכות לעשייה, והתפילה אתמול אינה מספיקה בשביל המלחמה עם עמלק היום.

והטעם לזה: אף שאתמול אמנם עמד בתנועה של התלהבות - הרי זה גופא שהיום לא עמד בתפילתו באותה תנועה של התלהבות, יש בזה כבר משום "אשר קרך", שנתקרר מההתלהבות של אתמול. ומצד קרירות זו - בל ימלט, שלאחרי כן, כבואו לעסוק בענייני העולם, לא יוכל לעמוד כנגד עמלק, והדבר עלול לגרום לתוצאות מבהילות.

וזהו ההוראה מב' העניינים האמורים שב"נוכרים ונעשים" - הן בזמן הזה גופא, והן בכללות הזמנים, דקאי על הזמן עתה והזמן שלעתיד - שהזכירה שבזמן הזה תפעל את עניין העשייה, כביאת משיח צדקנו, בקרוב ממש.

* * *

ד. ערב פורים שחל בשבת - כקביעות שבת זו - יש בו שני הפכים. ובהקדמה: כאשר פורים עצמו חל בשבת (כפי שיכול להיות

6) ע"פ שבת קיב, ב (וראה לקו"ש חט"ו ע' 281 הערה 14. וש"נ).

7) ראה תיב"ע ס"פ בשלח.

8) ראה ז"ח ס"פ נח (כג, רע"ד).

9) מאמרי ארה"ו הקצרים ע' תג.

10) ראה גם "רשימות" חוברת קי ע' 8 ואילך.

11) חסר כמה תיבות (המו"ל).

ה. לכאורה אין הדבר מוכן: איך יתכן שדווקא כשמתקרבים יותר לקיום מצוות מגילה - נאסרת המגילה לגמרי בקריאה וטלטול? על-פי שכל, הרי מצד חביבות המצווה היה צריך להיות בדיוק להיפך!

אלא שזוהי הוראה בעבודה: בשעה שאדם בהול לדבר מצווה - עלול הוא לחשוב, שכיוון שעוסק במצווה ("ער איז פאַרקאָכט אין אַ מצווה"), הרי הוא כבר במדריגת "ולבי חלל

בערים המוקפות חומה) - אין קורין את המגילה¹², ואסור גם לטלטלה¹³, דומיא דשופר ודומיא דלולב, "שמא יטלנה בידו וילך אצל בקי ללמוד ויעבירנה ארבע אמות ברשות הרבים"¹⁴ (ישנם גם טעמים אחרים¹⁴, אבל אין זה נוגע לכאן).

והיינו דווקא בשבת שחל בו פורים, מה שאין כן בשבתות כל השנה שאז מותר לקרוא (ולטלטל) את המגילה, שהרי המגילה היא אחד מעשרים וארבעה כתבי קודש, ופשיטא שמותר ללמוד בה - לא רק

אין להסתפק בהזכירה בדורות שלפני זה, אלא עניין הזכירה צריך להיות בדור זה דווקא, הדור הסמוך לביאת המשיח, "דרא דמלכא משיחא"

בקריבי¹⁹, ושוב אינו צריך להיזהר מפני עניינים בלתי רצויים כו' ("ער דאַרף שוין גאַרניט באַוואַרענען"). על כך אומרים לו, שגם אז עליו להבטיח שלא יהיה מכשול, כי, אם "מתגנבת" פניה ("עס כאַפּט זיך אַריין אַ פּניה") בקיום המצווה שלו - שייך שייכשל בעניין של שוגג.

ויעל דרך המבואר באגרת הקודש²⁰ שהשגגות "הן מהתגברות נפש הבהמית שמנוגה", שהרי בצדיקים נאמר²¹ "לא יאונה לצדיק כל און". וזהו גם כן הטעם ששוגג צריך כפרה²², דאף שהמעשה עצמו היה בשוגג, הרי זה גופא שבא לידי עבירה בשוגג הוא באשמתו, כיוון שהניח לנפש הבהמית ויצר הרע להיכנס לתחומו²³.

וזהו הטעם לאיסור קריאת וטלטול המגילה בערב פורים שחל בשבת מפלג המנחה ולמעלה - דאף שעוסק בדבר מצווה, הרי מצד התגברות נפש הבהמית (דהיינו שאפשר שיש לו בזה פניה) עלול הוא להיכשל באיסור, דהיינו איסור הוצאה מ"רשות היחיד", "יחידו של עולם"²⁴, ל"רשות הרבים".

בספרים הנדפסים, אלא גם במגילה כשרה לצאת ידי חובת קריאת המגילה, ובפרט בזמן הש"ס שהיו משתמשים באותה מגילה הן ללימוד והן לצאת ידי חובת הקריאה, והיינו, דכיוון שאין חיוב קריאת המגילה, אין שייך בזה הגזירה הנ"ל; ורק בשבת שחל בו פורים אסור לקרותה¹⁵.

אמנם, כאשר ערב פורים חל בשבת - ישנם בזה שני הפכים:

במשך כל היום - דין שבת זו כדין כל שבתות השנה, ומותר בה בקריאת (וטלטול) המגילה, ואילו מפלג המנחה ולמעלה, שהוא שעה ורביע קודם הלילה - איתא במגן-אברהם¹⁶, שכיוון שכימות החול "מי שהוא אנוס קצת . . . יכול לשמוע קריאתה מבעוד יום מפלג המנחה ולמעלה"¹⁷ (כשם שמותר אז להתפלל ערבית¹⁸), הרי בשבת אסור או בקריאת המגילה וטלטולה, מצד הגזירה הנ"ל.

12) שו"ע או"ח סתרפ"ח ס"ו.

13) פר"ח שם.

14) מגילה ד, סע"ב.

15) ראה חת"ס לשו"ע שם. שערי תשובה סתרצ"ג סק"ב. וש"נ.

16) סתרצ"ב סק"ו.

17) שו"ע שם ס"ד.

18) שו"ע או"ח סרל"ג ס"א.

19) תהלים קט, כב. וראה ברכות סא, ב.

20) סוסכ"ח.

21) משלי יב, כא.

22) פרש"י שבועות ב, א (ד"ה תולה). פרש"י נח ט, ה.

23) ראה גם לקו"ש ח"ג ע' 944 ואילך.

24) ראה תניא ספל"ג.

במאמר²⁹).

ז. מה³⁰ שנוגע לפרסם³¹ - שמלחמת עמלק צריכה להיות בכל דור ודור ובכל יום ויום, ואי-אפשר להסתפק במה שהיה לפני כן.

אין להסתפק בכך שאביו וסבו היו כדבעי ("ער האט געהאט אַ שיינעם זיידן, אַ שיינעם טאַטן"), או שגם הוא עצמו היה פעם "אַ שיינער איד"... אלא עליו לנהל מלחמה בתמידות נגד הקרירות דעמלק - כי מצד זה שיש אצלו עניין "הנחשלים", יכול "להתגנב" עמלק ו"ויזנב" כל הנחשלים אחריו³².

עד שנפעל בביאת המשיח את עניין "תמחה את זכר עמלק"³³, ו"מחה אמחה את זכר עמלק"³⁴, בקרוב ממש.

(מהתוועדות שבת-קודש פרשת תצוה, פ' זכור, י"ג אדר ה'תשט"ו. תורת מנחם כרך טז, עמ' 111-116)

29) פ"ד (לעיל (תו"מ כרך טז) ע' 107).

30) סעיף זה הוא המשך לשיחה קודמת (תו"מ שם עמ' 109).

31) כפי שנעשית הרגילות "לקחת" מההתוועדות ענין כדי לחזור בבתי הכנסת (מהנחה בלתי מוגה).

32) תצא כה, יח.

33) שם, יט.

34) בשלח יז, יד.

ו. זוהי הוראה בנוגע לכללות כל המצוות - שהרי כל מצווה כלולה מכל המצוות²⁵, ובמילא גם דבר הנלמד ממצווה פרטית הוא הוראה בכל העניינים: לעולם אין לאדם לחשוב שאינו צריך להבהרה מפני עניינים בלתי-רצויים, אלא גם בשעה שעוסק במצווה ובהכנה למצווה - ואפילו בהכנה הנעשית באופן של שבת ("אַ שבת-דיקע הכנה"), כבנדרון רידן שההכנה לפורים (דהיינו ערב פורים) היא בשבת, שבשבת נעשית עלייה בכל העולמות (ולכן אסור לעשות בשבת עניינים שהם "עובדין דחול")²⁶ - גם אז עליו להבטיח שלא יהיה עניין של יציאה מרשות היחיד, "יחידו של עולם", לרשות הרבים.

וזוהי גם הוראה בנוגע לאלו שהם בכחינת שבת ("שבת-דיקע אידן"), ש"תלמיד חכם איקרי שבת"²⁷, שגם הם צריכים להבטיח את עצמם תמיד ("האַלטן אין איין באַוואַרענען") מפני עניינים בלתי-רצויים. ולאורך גיסא - בשעה שמבטיחים מראש את כל העניינים, אזי אפשר ללכת לשמחת פורים באופן ד"עד דלא ידע"²⁸, ואין מה להתיירא ממכשול (כנ"ל

25) ראה תורת מנחם - התוועדויות חי"ד ריש ע' 150. וש"נ.

26) ראה לקו"ת בהר מא, א. ובכ"מ.

27) זח"ג כט, א. וראה שבת קיט, א.

28) מגילה ז, ב.

מינוי ל'התקשרות'

אפשר לקבל את גיליון 'התקשרות'

ישירות הביתה באמצעות הדואר

מינוי לשנה: 177 ש"ח (ב-4 תשלומים)

מינוי לחצי שנה: 88 ש"ח (ב-2 תשלומים)

את השם, הכתובת והתשלום יש להעביר לפי הכתובת:

'התקשרות', מחלקת המנויים, ת"ד 14 כפר-חב"ד 60840.

כמו-כן אפשר להירשם בטלפון ולשלם בכרטיס אשראי, בטל' 072-2770130

"רווח והצלה יעמוד ליהודים"

כל אחד צריך להשתדל שיהיה לו חלק

דבר ברור הוא שבגאולה מגלותנו זה - בין אם תהיה "בעתה" ובין אם תהיה באופן ד"אחישנה" (ומסתבר לומר שעכשיו הרי זה כבר "בעתה") - ייגאלו כל בני-ישראל, "כל היהודים אשר בכל מלכות אחשוורוש", מלכו של עולם ש"אחרית וראשית שלו", הן היהודים שברורנו והן היהודים שהיו בכל הדורות שלפני זה; אלא מאי, חלקם זקוקים לתיקון, ובהתיקון שלהם תלויה ביאת המשיח - צריכים לידע אפוא ש"רווח והצלה יעמוד ליהודים", וכלי-אחד-ואחד צריך להשתדל שיהיה לו חלק בפעולת הרווח והצלה ליהודים, שלא יהיה באופן ד"את וכית אביך תאבדו", שיאבד ח"ו את הזכות שבדבר...

ועל-דרך זה בענייננו: כשם שמרדכי השתדל בהצלת כל היהודים, ופעל אצל כולם שלא עלתה אצל אחד מהם מחשבת חוץ ח"ו, ועל-ידי זה נגאלו "כל היהודים אשר בכל מלכות אחשוורוש" - כמו כן כאשר מתנהגים באופן וסדר זה גם עכשיו, מבטלים סוף-כל-סוף את כל ההעלמות וההסתרים, ופועלים אצל כל בני-ישראל שמבלי הבט על מעמדם ומצבם יכריזו: "אם למוות אם לחיים אנו עמך" - מצד מסירות-נפש, ובמשך הזמן, לאט לאט, יפעלו עליהם שימשך אצלם גם במחשבה דיבור ומעשה.

ועל-ידי זה - "ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר":

אצל כל היהודים, גם אלה שהיו בעבר תחת השליטה... דיצרה-רע - גם אצלם יהיה "אורה ושמחה וששון ויקר", הן כפשוטו, והן כדרשת חז"ל "אורה זו תורה כו' ויקר אלו תפילין", עליהם נאמר "וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך", "אלו תפילין שבראש", היינו, שאפילו "כל עמי הארץ" רואים בגלוי שמתהלך יהודי שנקרא עליו שם ה', כיוון שניכר עליו ה"תפילין שבראש" - כפי שפירש רבינו הזקן הדיוק "תפילין שבראש" (ולא על הראש), "אין קאפ".

ואז נעשית השמחה האמיתית - "עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי" - שלא יודעים באיזה עניין נעשית פעולה גדולה יותר: האם פעלו יותר בהתעסקות עם יהודים השייכים ל"ברוך מרדכי", כאלה ש"מעלין ולא מורדין", או שמא פעלו יותר עם יהודים שהיו שייכים ל"ארור המן", כאלה ש"מורדין ולא מעלין"?!... ולמה לא יודעים ("לא ידע") - כיוון שרואים ששניהם עומדים בעומק רום, ושניהם קשורים עם עצמות ומהות אין-סוף ברוך-הוא!... ש"לא יכנף עוד מוריך והיו עיניך רואות את מוריך".

(מהתוועדות פורים תשי"ב; 'תורת-מנחם - התוועדות' תשי"ב, כרך ב' (ה) עמ' 53-55 - בלתי מוגה)

השמחה תהיה גדולה יותר משמחת פורים

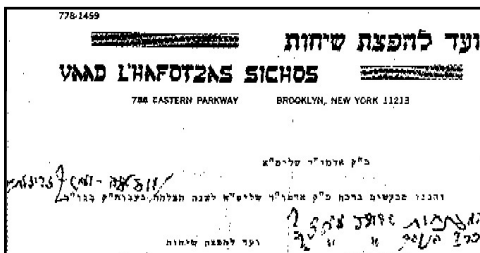
וכן תהיה לנו - שעוד באמצע ההתוועדות בא משיח צדקנו, ויחד עמו תהיה המשך ההתוועדות באופן שהקב"ה בעצמו, עצמות ומהות, מתוועד עם כל אחד ואחת מישראל וכלל ישראל, ואז תהיה השמחה הכי גדולה, למעלה גם משמחת פורים שהיא באופן ד"עד דלא ידע".

(מהתוועדות שבת-קודש פרשת כ"תשא, ט"ז באדר ה'תנש"א, 'תורת-מנחם - ההתוועדות' תנש"א כרך ב, עמ' 364)

"מפתחות" לספרים

"חסרון המפתחות מורגש היטב", התבטא הרבי בהתייחסו לליקוטי שיחות • לפעמים ציין לשואליו לנושא השמחה במפתח העניינים בתניא • תבע, זירז ועודד כל המתעסקים בהוצאה לאור להוסיף מפתחות, ואפילו בקונטרס מיוחד • ומדוע נמנע הרבי מלציין את הנאמר בגמרא על שלמה המלך • רשימת המשך לגיליון תתיב

וסיימו בבקשת ברכה: "והננו מבקשים ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א לשנת הצלחה בעבודתנו-הקדושה בגשמיות-ורוחניות". הרבי הוסיף בכתב יד קדשו (אחרי הצלחה):
 מופלגה - ומתוך זריזות -
 ובהמשך לכך כתב:
 המפתחות שדובר מאז?
 כך הנוסף שדובר מאז?

בשנת תשל"ו ערך הרה"ח ר' יהושע שי' מונדשיין מפתחות לתשעת הכרכים הראשונים של לקוטי שיחות, והביאם עמו לחצרות-קדשנו לקראת הימים הנוראים. על-כך ועוד הוא כותב (תשורה טו"ב כסלו תשס"ח עמ' 64):
 במהלך הטיסה מארץ-הקודש עסקתי בתיקון עלי-ההגהה, אך לא הספקתי לסיים את המלאכה. הרב חזקוני ע"ה לחץ שההדפסה תהיה תיכף ומיד, וכשאמרתי לו שעדיין לא הכול מוגה, השיבני:

"ראה מפתח"

במשך השנים הפנה הרבי לא אחת למפתח העניינים לספרים השונים. כשאדם שאל את הרבי איך להגיע לעבודת ה' בשמחה וטוב לבב כשזה היפך טבעו, הגיב הרבי:
 ילמוד בתניא העניינים על-דבר [=שמחה] (ראה מפתח העניינים) ויתבונן בזה עד שיבוא לפועל. ופעם אחרת באותו נושא כתב בשנת תשל"ו למישהו אחר (פורסם ב'התקשרות' בעבר):
 .. לאדמו"ר הזקן, כמבואר ברוד בתניא (ראה מפתח מע[רך] שמה).
 באחת ההוראות שכתב הרבי ל'ועד להפצת שיחות' בחורף תשמ"ב, בעניין הדפסת כרכים חדשים של לקוטי שיחות (מאוצר המלך כרך א' עמ' 358):

ובמילא ועיקר - יוציאו - לאור גם-כן מפתח עניינים דכל הנוכרי-לעיל ויכללו בו גם ההוספה דחלקי-ב' דהמפתחות שחסרונו מורגש מאוד.

זריזות קודמת לשלימות

בתשובה אחרת, שפרסם הרב שניאור זלמן חנין מ'ועד להפצת שיחות', מצינו התייחסות נוספת לעניין המפתחות.
 חברי ה'ועד להפצת שיחות' הכניסו פתק לרבי

יברר... באם לא קדמו אחר נכון ופשוט.
במענות הבאים לקמן תבע הרבי ועודד את הזריות:

"ועוד ועיקר - שיוגמר בהקדם" (ו' תמוז תשמ"א) "מהיר כדאי להוציא לאור בהקדם, כמובין" (ט' מר חשון תשמ"ב). "מהיר" "להוציא לאור בהקדם" (י"ב חשון תשמ"ב) "ובזריות - כפשוט" (כ"ב חשון תשמ"ג).

זכות הרבים מסייעתם

בספר מקדש מלך (כרך ד' עמ' שנא) פורסמו שתי תשובות של הרבי משנת תשל"ז למערכת ספר המפתחות של המשך תער"ב. בראשונה כתב הרבי:

נתקבל ותשואת-חן. ועושה רושם שמסודר וטוב וכו' ובטח ימשיכו על-דרך-זה (ובזריות באופן שלא יגרע מהנ"ל [=סדר וטוב]) זכות הרבים מסייעתם ואשרי חלקם...

ובשנייה התייחס הרבי למה שכתבו חברי המערכת הנ"ל שמלאכתם קשה לערוך ספר מהחלק שלא נאמר:

ולכן דוקא על כיוצא בזה קאי במיוחד מאמר רז"ל שצריך להיות דוקא יגעת (וביחד עם זה ההצלחה) ומצאת, והשם יצליחם בכל זה, וזכות הרבים (בכמות ובאיכות) מסייעתם, ואשרי חלקם בזה ובבא.

עניו מכל האדם

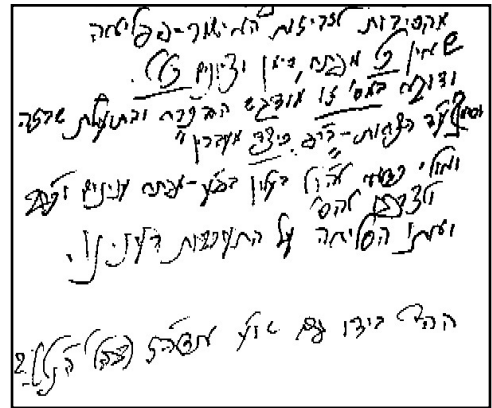
בשנת תשכ"ו הוכן ספר המפתחות לספרי חסידות חב"ד. טרם הדפסתו שאל הרב גרונו את הרבי: "...אם כדאי להוסיף הערה: בדבר מפתחות לספר - להעיר מעירובין כא, ב: קודם שתיקן שלמה כו' היתה התורה דומה לכפיפה שאין לה אזניים".

הרבי בענוותנותו כי רבה (סוף המפתחות נערכו על-ידו) ציין (מקדש מלך כרך ב' עמ' 257):
מובן שאי אפשר לומר שעד שנת תשכ"ו - תורת החסידות היתה דומה לכפיפה שאין לה אזניים!!

לכל תקופה יש את העניין שלה; כפי שהרבי קבע למשל, שעכשיו הוא הזמן של מבצע נרות שבת, כך עתה הוא הזמן להדפיס את המפתחות!... מהירות ההדפסה קדמה בחשיבותה וכך נדפס ערך מסויים ("סרח בת אשר") ללא ציון העמוד.

בהזדמנות מסויימת (פורסם על-ידי המזכיר הרה"ח הרב בנימין קליין ב'כפר חב"ד' גליון 691 עמ' 13), כתב הרבי לאישיות תורנית מענה תגובה בקבלת ספרו על מסכת עירובין ונימק את זריות תגובתו:

מהסיבות לזריות האישור - הפליאה שאין כל מפתח, סימן וציונים כלל. ודוקא במסכת זו מודגש ההכרח והתועלת שבוה וסימן על-דרך הצחות - "בריש - פרק כיצד מעברין" [=עירובין נג, א: בני יהודה דדייקי לישנא ומתנחי להו סימנא (מניחין סימנים. רש"י) נתקיימה תורתן בידם כו']. ואולי כדאי להוציא לאור בעלון בפני-עצמו - מפתח ענינים וכיוצא בזה ולצרפן להספר...

הרה"ח ר' מיכאל אהרן שי' זליגסון, מהדיר כמה מספרי רבותינו ועורכם של מפתחות רבים, זכה לקבל כמה התייחסויות ועיבודים מהרבי בנוגע למפתחות.

בו' תמוז תשמ"א כתב לו הרבי:

אבל כדאי שיתדבר עם עוד המתאימים לזה - בכדי שיהיה בשלימות יותר (דכל הנ"ל - לבד אלו שכבר ישנם)..

ובכ"ב מרחשון תשמ"ג:

הלכות ומנהגי חב"ד

שבת-קודש פרשת תצווה / זכור י"ג באדר

תצא) - וכן בקריאת פורים (ופרשת בשלח): "זכור עמלק" בצירי או בסגול - יש בזה מנהגים שונים, ולא שמעתי הוראה בזה. לכאורה נכון לקרות שניהם, ובפרשת זכור (ופרשת תצא) להקדים 'זכר' ואחר-כך 'זכר', ובקריאת פורים (ופרשת בשלח) להקדים 'זכר' ואחר-כך 'זכר'.

כבר לפני כמה דורות כתבו גדולי ישראל שיש לבטל את ה'מנהג' - להכות את 'עמלק' בקריאה זו.⁷

הגבהה וגלילה לספר השני⁸.

אם יש רק ספר-תורה אחד, אין מגביהים אחר חצי קדיש אלא גוללים לפרשת זכור. ומגביהים וגוללים רק לאחר גמר המפטיר, אולם את החצי-קדיש אומרים תמיד אחרי הקריאה שלפני עליית המפטיר. הפטרה: "כה אמר ה' צבאות, פקדתי... (שמואל-א טו, בילה).⁹

אם קרא את הפטרת השבוע או כל הפטרה אחרת, קורא אחריה הפטרת פרשת זכור 'כה אמר ה' צבאות, פקדתי', ואם נזכר אחר הברכות - קורא אותה בלא ברכה.¹⁰

רצוי לגלול את ספר-התורה השני לפרשת זכור (בסוף פרשת תצא) לפני תפילת שחרית, כדי למנוע 'טרחא דציבורא'.¹

שחרית: מוציאים שני ספר-תורה. בראשון קוראים לשבעה עולים בפרשת השבוע. מניחים את הספר השני על הבימה (ונשאר על הבימה עד הקריאה בו),² ואומרים חצי-קדיש. הגבהה וגלילה. בספר השני קוראים למפטיר בפרשת תצא (דברים כה, יז-יט): "זכור...".³

לדעה הנפוצה של הפוסקים העיקריים, פרשת זכור היא מן התורה.⁴ לכמה פוסקים גם נשים חייבות בשמיעתה, וכפי שנהגו נשי ישראל [בדורותינו] לבוא לבית-הכנסת לשמיעת פרשת זכור.⁵

כתב כ"ק אדמו"ר: "בקריאת פרשת זכור (ופרשת

1) לוח דבר-בעתו (ע"פ הנפקס בסי' קמד ס"ג שאין גוללין ס"ת בציבור, וע"ש בב"י ד"ה וכו' המרדכי).

2) שערי-אפרים שער י סי"ב.

3) לוח כולל-חב"ד.

4) שו"ע אדמוה"ז סי' רפב ס"ז [הכוונה רק לעצם עניין הקריאה בציבור, אך פרטי הקריאה - בשבת זו דווקא וכו' הם מדרבנן, ראה סה"ש תשמ"ט ח"א עמ' 341 הע' 3 ובשוה"ג]. וראה בהנסמן באנציקלופדיה תלמודית כרך ב עמ' קסו, ערך 'ארבע פרשיות' הערה 59 - שיחת ש"פ זכור תשמ"א, הנחת הת' ס"א. וראה 'התועדויות' תשד"מ ח"ב עמ' 1188. תשמ"ט ח"ב עמ' 443.

5) משיחת פ' זכור תשמ"ג. לשונות שונים בשיחות הרבי וכו' בנדון הובאו ב'אוצר מנהגי חב"ד' [להלן: 'אוצר'] חודש אדר (נדפס יחד עם מגילת אסתר ושערי מגילה, הוצאת 'היכל מנחם', ירושלים תשס"ב), עמ' רמה.

אין לברך ברכת התורה על קריאתה לנשים בלבד (שו"ת מנחת-יצחק ח"ט סי' סח).

6) ספר-המנהגים עמ' 72, והביאור באריכות בהערה שם. לכאורה, לאלה הקוראים בתורה במבטא הספרדי או במבטא הנהוג בארה"ק שאינם מבדילים כלל בין צירי לסגול, אין מקום לכל זה. (ואין עניין לקרוא בכמה מבטאים או במבטא שונה משאר הקריאה, ראה בס' מקדש מלך ח"ד עמ' תב"ג).

7) הובאו בילקוט-יוסף ח"ה עמ' רנט. וראה המובא בעניין זה ב'התקשרות' גליון קט עמ' 18.

8) רגילים שהאוחז את הס"ת הראשון אינו עומד להגבהת הס"ת השני (וכ"פ בשו"ת קנין-תורה ח"ה סי' טז. והעירני הרהמ"ח ס' אישי-ישראל, שלכאורה משמע כן בספר-חסידיים סי' תתקל, מטעם עוסק במצווה פטור מן המצווה, וצ"ע הרי לכאורה יכול לקיים שתיהן, וע"ש במקור חסד, עכ"ד).

9) ספר-המנהגים עמ' 33. לוח כולל-חב"ד.

10) לוח כולל-חב"ד, ש"פ מקץ.

אומרים 'אב הרחמים'¹¹ (אם עדיין לפני חצות).
 במנחה אין אומרים 'צדקתך'¹².
 אין להביא את המגילה לבית-הכנסת בשבת
 מבעוד יום, אף במקום שיש בו עירוב, משום הכנה
 משבת לחול¹³, ורצוי שלא לטלטלה כלל השבת¹⁴.

יום ראשון, י"ד באדר - פורים

מוצאי שבת קודש: נשארים בכגדי שבת¹⁵. לפני
 שלוקחים את המגילה לבית-הכנסת יש לזכור לומר
 "ברוך המבדיל בין קודש לחול"¹⁶.
 אין (להבדיל ו)לאכול קודם קריאת המגילה¹⁷.
 אדם חלש מותר (להבדיל) ולטעום פירות וכדומה,
 ומיני מזונות עד כביצה, וחולה מותר אפילו לאכול
 סעודה ממש, אך יבקש מאדם אחר שיזכירנו לשמוע

11 היום יום לש"פ זכור, אג"ק אדמו"ר מהור"צ ח"ב עמ' קסד, וכן משמע מסתימת לשון רבינו בסידורו - קצות-השולחן סי' פג בבדי-השולחן סוף ס"ק יג. לוח כולל-חב"ד.

12 לוח כולל-חב"ד.

13 שם כתב להתיר אם יענין בה קצת דרך לימוד, אבל מדברי הרבי לא משמע כך.

14 ראה דברי הרבי בנדון שמחמיר גם בעצם הטלטול החל מפלג המנחה (בשיחת ש"פ תצהו תשט"ז, בלתי מוגה, הנדפסת בריש גיליון זה, ובשיחה מוגהת בסה"ש תשנ"ח עמ' 351 שהובאה בסוף הלוח בשבוע שעבר).

15 בדורות האחרונים נהגו רבותינו נשיאנו להישאר בבגדי שבת גם במוצאי-שבת (ראה 'קיצור הלכות משו"ע אדמוה"ז' מילואים עמ' נז, ובס' חקרי מנהגים ח"א עמ' קמב). בנוסף לזה, בפורים, גם כחול בחול, נהגו בדורות קודמים בהרבה מקהילות חב"ד, ובדורנו בבית-חינו, ובשנים האחרונות נתפשט המנהג בין חסידי חב"ד בכל מקום, ללבוש בגדי יום-טוב. וי"א שהרבי הורה כך באחת משיחותיו (למרות שמנהג זה בספר-המנהגים הוא הראשון מ'מנהגי האדמו"ר' ש"אינם הוראה לרבים) - 'אוצר' עמ' רנד. 'התקשרות' גיליון לו עמ' 14, עיי"ש (במסנה-ברורה וכף-החיים סי' תרצ"ה הביאו שיש ללבוש בגדי שבת **מבערב** וכן משמע בספר-המנהגים שכתב זאת לפני נתינת מחצית השקל. ראה גם 'התועודיות' תשמ"ט ח"ב עמ' 439 הערה 58).

16 סי' רצט, בשו"ע אדמוה"ז סט"ז. ובנטעי-גבריאל הל' פורים פכ"ח סי' ט"ז כתב "ויצווה לפרסם זה".

17 מלבד יחיד שחייב להישאר בביתו (או בכל מקום שאין ציבור), שיבדיל קודם - נטעי-גבריאל שם ס"ח, וש"נ. האשכנזים אינם נוהגים לברך "בורא מאורי האש" לפני קריאת המגילה, אלא בהבדלה כתמיד (ראה נטעי-גבריאל שם ובהערה).

מגילה אחר-כך¹⁸.

אָבֵל (רח"ל) תוך שבעה הולך לבית-הכנסת להתפלל ערבית¹⁹ ולשמוע קריאת המגילה²⁰. אם אין בעל-קורא מובהק כמוהו, יקרא הוא את המגילה לפני הציבור וגם יברך²¹. ואין לו לראות מיני שמחה²². פורים נחשב כשבת לעניין אבלות, היינו שנחשב במניין שבעה, ונוהג רק אבלות שבצנעא. אינו יושב על הקרקע ונועל נעליו²³. לעניין משלוח-מנות, ראה להלן.

בערבית - 'על הניסים', ואין להפסיק להכריז 'על הניסים' קודם תפילת שמונה-עשרה, אלא יש לרמוז לכך בטפיחה על השולחן (שכח על הניסים - אם נזכר קודם ה"ה" של סיום הברכה, חוזר ומתחיל 'ועל הניסים', ואם כבר אמר ה"ה" אינו חוזר. אך קודם "יהיו לרצון" האחרון יאמר: "הרחמן הוא יעשה לנו ניסים ונפלאות כמו שעשה לאבותינו בימים ההם בזמן הזה, בימי מרדכי..."²⁴. לאחר מכן, אומרים קריש-תתקבל²⁵.

18 רמ"א ומסנה-ברורה סו"ס תרצ"ב.

19 ראה הערות הגר"י פישר לס' פני-ברוך עמ' תסא. ולכאורה גם אם יוצא מביתו לפני הלילה כדי להגיע בזמן לתפילה ולמגילה בבית הכנסת, לא גרע מסליחות של ערב ראש-השנה (רמ"א סי' תקפ"א ס"א ומחה"ש שם).

20 רמ"א סי' תרצ"ו ס"ד.

21 גשר-החיים ח"א עמ' רסא, רסג. שם הוכיח שיברך גם 'שהחינו', שלא כבחנוכה, כיוון שכאן הברכה גם בעד עצמו, עיי"ש. וכן דעת רוב האחרונים, נסמנו בילקוטי-סוף ח"ה עמ' רמד.

22 גשר-החיים שם ע"פ המג"א תרצ"ו ס"ק ב, ושלפי דעות אחרות רק ממעט בזה.

23 גשר-החיים ח"א עמ' רסא.

24 א"ר סי' תרפ"ב (בק"ו מברהמ"ז - שם כותב אדמוה"ז בסי' קפו ס"ח "וכן יש לנהוג"), משנ"ב וכף-החיים שם. והכוונה קודם "יהיו לרצון" השני (ראה בס' אישי-ישראל פמ"ח הערה י, וש"נ).

25 יחידים שטרם קידשו את הלבנה, לא יקדימו קידוש לבנה לקריאת המגילה אם יש לחוש שעל"ז יאחרו את קריאת המגילה בציבור (אפילו אם אחר הקריאה יעבור זמן קידוש לבנה, מה שאינו קיים הערב). וכן אם לא נראתה הלבנה לפני-כן ונתפרו העננים תוך כדי קריאה, לא ייצאו היחידים לקדש את הלבנה על-מנת לגמור אחר-כך את המגילה ביחידות, אפילו אם אחר הקריאה יעבור הזמן, כי פירסומי-ניסא בציבור עדיף (ראה שו"ת נודע-ביהודה קמא סי' מא ועוד מקורות, נסמנו בנטעי גבריאל הל' פורים פרק מט).

קריאת המגילה²⁶.

מי שטרם נתן 'מחצית השקל' כנהוג, יתננה עתה לפני קריאת המגילה.

"במגילה שכתב אדמו"ר מהר"ש נ"ע: א) לא כל העמודים מתחילים בתיבת 'המלך'. ב) עשרת בני המן אינם בעמוד בפני עצמו²⁷.

"אין מקום לשמיעת קריאת מגילה וכו' על-ידי [רמקול], טלפון ורדיו וכיוצא בהם [=גם לא בשידור חי] - כי אין זה קול אדם כלל"²⁸.

הרבי היה שומע את המגילה מעומד²⁹. בשעת הקריאה עומדים מימינו ומשמאלו של הבעל-קורא³⁰.

הבעל-קורא ו"גם השומעים את המגילה כופלים אותה כאיגרת³¹, והכפילה היא לשלושה חלקים³²."

הרבי היה מברך את הברכות לפניו ולאחריה עם הבעל-קורא, הן בלילה והן ביום³³. הקפיד שהמגילה תישאר 'כאיגרת' עד סיום הקריאה³⁴.

הבעל-קורא יכוון להוציא ידי-חובה את כל השומעים והם יכוונו לצאת. אסור להפסיק עד לאחר ברכת "הרב את ריבנו"³⁵.

מי שלא הצליח לשמוע תיבה או פסוק, יקרא זאת מיד, וגם אם אינו יכול לעשות זאת מתוך מגילה כשרה - יקרא מיד בעצמו (עדיף מתוך חומש או מגילה מנוקדת, כדי שלא יטעה) עד מקום שהקורא אוזן בו, כדי שלא יצטרך לחפש קריאה אחרת כשרה החל מתיבה זו ואילך³⁵.

"מכים 'המן' כמה פעמים במשך הקריאה, במקום שזוכר 'המן' בתואר כלשהו: 'האגני', 'הרע' וכיוצא בזה"³⁶.

בקריאת המגילה קוראים כשתי המסורות: "להרוג ולאבד / ולהרוג ולאבד" (ח,יא); "ואיש לא עמד בפניהם / ואיש לא עמד לפניהם" (ט,ב)³⁷.

נוהגים לומר ארבעה פסוקים בקול רם: 'איש יהודי' (ב,א), 'ומרדכי יצא' (ח,טו), 'ליהודים' (ח,טז), 'כי מרדכי' (ג,יג). והבעל-קורא חוזר וקורא אותם. עשרת בני המן צריך לקרוא בנשימה אחת, מהמילים 'חמש מאות איש' (ט,ו) עד לאחר תיבת 'עשרת' (ט,ז). הציבור קורא אותם תחילה, והתינוקות מכין אז ולא כשהבעל-קורא קורא אותם! כמו בהזכרת המן³⁸.

"מנענעים את המגילה באמירת 'האיגרת הזאת' (ט,כו) ו'איגרת הפורים הזאת השנית' (ט,כט)"³⁹.

אחר הקריאה מברך "הרב את ריבנו". אסור להפסיק בדיבור עד שיסיים הש"ץ את הברכה.

"נוסח 'שושנת יעקב': 'אורוים כל הרשעים,

26 אף ששיקר מצוות קריאת המגילה היא ביום (ולכן הוזכר בגיליון הקודם בתחילתו, שהמזכים את הרבים יעדיפו את הקריאה ביום), הרי מי שיש לו אפשרות לשמוע מגילה בלילה חייב לקיים זאת, אף אם עי"ז מטיל בספק את האפשרות לקרוא ביום (ראה המובא שם בהערות).

27 ספר-המנהגים שם, וש"נ. צילום בהקטנה של שני עמודים ממגילה זו נדפס בס' איגרות-קודש - אדמו"ר מוהר"ש, ברוקלין תשנ"ג, עמ' קמ, ובספר-התולדות אדמו"ר מהר"ש, ברוקלין תשנ"ז, מול עמ' 21. ראה פרטים נוספים על הנוסח ואופן הכתיבה במגילה זו ב'אוצר' עמ' רסד-רסו.

28 לקוטי-שיחות, כרך ט, עמ' 336. כרך כא, עמ' 496.

29 'אוצר' עמ' רנה (וכמדומה כך נפוץ בין אנ"ש. ראה כף החיים תר"צ ס"ק ב).

30 'אוצר' עמ' רנד.

31 שו"ע סי' תר"צ סעיף ז, וראה כף-החיים שם ס"ק קב. וכ' שם ס"ק קג מהפרמ"ג, שיש להיזהר שלא תהיה נגרת על גבי קרקע, ואף לא תלויה מעל השולחן.

32 ספר-המנהגים, וש"נ בעניין השומעים. 'אוצר' עמ' רנה. צריך חיפוש הטעם שלמנהגו כופלים לג' חלקים דווקא (למנהג העולם מקפלים לחלקים רבים, יריעה ע"ג יריעה - לוח דבר-בעתו).

33 'התקשרות' גיליון לו עמ' 14. וראה שו"ע אדמוה"ז סי' ריג ס"ז, וכף-החיים שם סוס"ק כב.

34 שם. וראה בכף-החיים שם ס"ק קב ובשו"ת מהרי"ל, מהדורת מכון-ירושלים, ס"ע נו. 'אוצר' עמ' רנה.

35 ראה שו"ע סי' תר"צ ס"ג ו"כ, משנה-ברורה שם ס"ק יט.

36 ספר-המנהגים שם, וש"נ. בדרך-כלל היה הרבי מכה ברגלו (הימנית או השמאלית) בכל 'המן', ובמקום שזוכר באיזה תואר היתה ההכאה מורגשת יותר ובמשך זמן רב יותר. לפעמים הכה יותר חזק ב'המן' שהקורא קוראו בטעם מודגש, או ב'המן בן המדתא' (ראה ב'אוצר' עמ' רנו, וב'התקשרות' בשנים קודמות).

הרבי הפגין הנאה וחייד בשעה שהילדים היו מרעישים ב'הכאת המן', וכמה פעמים דיבר בשיחותיו נגד הגבאים החוששים מ'בילבול' הילדים ומבגילים אותם, וכן נגד המכים 'בעל כרחם' בקול דממה דקה... ('אוצר' שם).

37 ספר-המנהגים שם, 'אוצר' עמ' רנח, וש"נ.

38 'לוח כולל חב"ד', כף-החיים סי' תר"צ ס"ק צו מבן-איש-חי. וראה 'אוצר' שם.

39 ספר-המנהגים שם. (במג"א סי' תר"צ ס"ק יז מס' מטה-משה, ועוד - 'האגרת הזאת' בלבד). פלוני, שלדבריו בדק בווידיאו דכמה שנים, טוען שבמקומות אלו נענה הרבי את המגילה ח' פעמים.

ונפלאות כמו שעשה לאבותינו בימים ההם בזמן הזה.
בימי מרדכי...⁴⁸.

שחרית:

עלות השחר (לקריאת המגילה בשעת הרחוק):
4:11

בשמונה-עשרה - ועל הניסים. אין אומרים
תחנון ו'אל ארך אפיים'. חצי קדיש³.
קוראים לשלושה עולים בפרשת בשלח 'ויבוא
עמלק' (שמות יז, ח-טז), שלושה פסוקים לכל
אחד. 'זכר עמלק' - קוראים זכר ואחר כך זכר⁶.
מי שלא שמע פרשת זכור, יכוון בקריאה זו לצאת
ידי חובת זכירת עמלק. מי שלא נתן עדיין לצדקה
'מחצית השקל' נותן זאת עכשיו⁴⁹.
ברית מילה: רגילים למול לאחר קריאת
המגילה⁵⁰.

"גם שמיעת וקריאת המגילה - בתפילין
דרש"⁵¹.

קוראים את המגילה בשלוש ברכות, כולל
"שהחיינו"⁵², כמו אמש (עיין לעיל). בברכת שהחיינו
יכוונו גם על מצוות משלוח-מנות ומתנות-לאביונים
וסעורת פורים³.

לאחר קריאת המגילה מברכים 'הרב את ריבנו',
ואומרים: 'שושנת יעקב'. 'אשרי'. 'ובא לציון'.
קדיש שלם. ואחר-כך מחזירים את ספר-התורה

48 שו"ע ורמ"א סי' תרפ"ב ס"א, ושו"ע אדמו"ה ז' שנסמן לעיל
הערה 24.

49 לוח כולל-ח"ב (וצ"ב אם נכתב כך בשנים שהרבי הגיה את
הלוח, וכן אם אכן כל מה שהרבי לא מחק שם, נקרא 'מוגה',
כמו בנושא שבהערה הבאה). לדעת המג"א סי' תרצ"ד זהו זמן
נתינתה לכתחילה.

50 בלוח כולל-ח"ב"ד כתב למול לפני קריאת המגילה, ע"פ
הרמ"א שם ממרה"ל, וכן מנהג העולם האשכנזים כמ"ש
המשנ"ב סו"ס תרפ"ז מהח"א. וראה מהרי"ל עמ' תכו, וש"נ.
אוצר-הברית ח"א עמ' רעה. אך המוהל הרה"ח ר' יעקב-יוסף
רסקין ע"ה נהג תמיד למול אחרי קריאת המגילה ('התקשרות'
גיליון מ עמ' 18), כדעת תה"ד סי' רסו, ב"י בבדק'הבית יו"ד
סו"ס רס"ב, שו"ת הרדב"ז ח"א סי' רנא, הפ"ח והגר"א סו"ס
תרצ"ג והפרמ"ג סו"ס תרפ"ז, מנהג פרנקפורט שהובא בהגהה
במהרי"ל דלהלן, ומנהג הספרדים כמובא בכפ"החיים סי'
תרצ"ג ס"ק ל.

51 ספר-המנהגים.

52 ספר-המנהגים שם, 'אוצר' עמ' רסה, וש"נ.

ברוכים כל הצדיקים"⁴⁰.

אחר-כך⁴¹ כורכים הש"ץ והציבור את המגילה (וכן
ביום). ואתה קרוש. הש"ץ אומר קדיש (יהא-שלמא).
עלינו. קדיש-יתום. אל תירא. אך צדיקים³.
הקורא מגילה לנשים (בלבד) - מברכות לעצמן
(מעומד)⁴². ואם לאו - יברך הקורא⁴³.

הרמ"א פסק שאין לברך אחר קריאת המגילה אלא
בציבור⁴⁴ (אבל האדמו"ר (לבדו) מברך על קריאת
המגילה גם ביחיד לפניה ולאחריה, הן בלילה והן
ביום)⁴⁵.

הבדלה בבית - כרגיל.

"גם בלילה ישמח, וירבה קצת בסעודה"⁴⁶, ויאמר
'ועל הניסים'⁴⁷ בברכת-המוזון. אם שכח, וכבר אמר
את השם של חתימת הברכה, אינו חוזר. אבל במקום
'הרחמן' דיום-טוב, יאמר: הרחמן הוא יעשה לנו ניסים

40 ספר-המנהגים שם, וש"נ. וראה שלל הגירסאות המובאות
ב'טור השלם'.

41 לוח כולל-ח"ב"ד. כן משמעות לשון אדמו"ה ז' בסידורו שלא
הביא עניין כריכת המגילה, כדעת סדר-היום, המג"א וסיעתם
שאינן קפידא מתי לכורכה, ומבאר זאת ע"פ גגלה וע"ד החסידות
- משיחת פורים תשט"ז, מוגה, 'שערי המועדים - פורים' סי'
נז, עיי"ש. והמסקנא - שעדיף [בהנחת השיחה ('התועדויות'
תשט"ז ח"ב ס"ע 157) הדגיש הרבי **שהציבור** ינהג כך, וכן
העתיק ב'אוצר' עמ' רסא, אבל בשיחה המוגהת לא הזכיר זאת,
ומשמע שזה נוגע גם לש"ץ] להשאיר את המגילה פתוחה עד
אחר ברכה אחרונה, שצ"י זה ימשיכו ענייני המגילה להאיר
בגילוי. [הרבי עצמו החל, בדרך-כלל, לגלול את המגילה עם
סיום הקריאה, והמשיך בכך בשעת הברכה ('אוצר', עיי"ש),
אבל כמובן זה אינו הוראה לרבים].

42 ע"פ שו"ע אדמו"ה ז' סי' ח ס"ג.

43 ברמ"א סי' תרפ"ט ס"ב, מג"א סי' תרצ"ב ס"ק ה ופרמ"ג
בא"א שם ועוד, פסקו שיברכו '**לשמוע** מגילה', והפ"ח סי'
תרפ"ט (ובליקוטים) חולק ע"ז וס"ל שחייבות גם בקריאה
ויברכו כרגיל. י"א שהרבי היה קורא את המגילה לנשים בבית
הרב, ובירכו לעצמן 'על מקרא מגילה'.

44 רמ"א סי' תרצ"ב סוס"א. ולדעת הב"ב מסיק בכפ"החיים
סי' תרצ"ט ס"ק קכד שגם היחיד מברך. וכ' שכן פסקו הא"ר,
מאמר-מרדכי ובן-איש"ח, וכ"פ גם הערוך-השלחן (תרצ"ב
ס"ה, גם כ'מנהג העולם').

45 ספר-המנהגים.

46 רמ"א סי' תרצ"ה ס"א - כמובן, זאת בנוסף לסעודת 'מלווה
מלכה', שהרבי נהג ליטול ידיו בסמיכות להבדלה. ולפעמים גם
באם היה זה בשעה מאוחרת בלילה. בעת הסעודה אכל תבשיל
'לקט הליכות ומנהגי ש"ק' עמ' 65.

47 אבל לא 'מגדול', 'אוצר' עמ' רעז.

שהאין שמחה גדולה ומפוארה אלא לשמח לב עניים ויתומים ואלמנות, ודומה לשכינה שנאמר "להחיות רוח שפלים ולהחיות לב נדכאים"⁶².

האדמו"ר מקיים "משלוח מנות" לשלושה אנשים (מאכל ומשקה)⁶³.

יש אומרים שמשלוח-מנות צריך להיות על-ידי שליח⁶⁴.

מנהג ישראל לשתף גם את הקטנים בכל ענייני הפורים⁶⁵ וגם 'קטני קטנים' יכולים לתת 'מתנות לאביונים' לקופת צדקה⁶⁶, ואדרבה - בעניינים מסויימים, כמו בהכאת המן ב'רעשנים' ובשאר דרכים, עיקר ה'רעש' נעשה על-ידי הקטנים, עם כל התמימות, החיות וההתלהבות האופייניות להם, וכן בנוגע למנהג "ללבוש פרצופים (מסיכות) בפורים" שנעשה בעיקר על-ידי הקטנים⁶⁷.

כדאי לערוך 'כינוסי ילדים' ביום הפורים, ובאותו מעמד יקיימו הילדים 'משלוח מנות' ו'מתנות לאביונים'⁶⁸.

בימי הפורים נהגו הקטנים והקטנות ללבוש 'עטרה', ותבוא עליהם ברכה⁶⁹.

משתה ושמחה:

"תפילת מנחה מוקדמת, ואחר-כך הסעודה"⁷⁰.

62 ישעיהו נ, טו. רמב"ם פ"ב מהל' מגילה הי"ז.
63 ספר-המנהגים שם. הרבי היה נוהג לשלוח בכל שנה לכהן, לוי וישראל קבועים. המשלוח הכיל: אוזן-המן ממולא פרג, פרי ובקבוק יי"ש - הרה"ח רי"ל גרונר, 'התקשרות' שם.
64 ראה שד"חמד 'אסיפת דינים - מערכת פורים' סוס"ו, מובא בלקוטי-שיחות כרך ל"ג עמ' 118 ועוד, וכן באחרונים.
65 אך א"צ כדן שליחות ממש, וכמובא בסה"ש תשמ"ח ח"א עמ' 302 ולהלן שמנהג ישראל לשלוח מנות ע"י התינוקות. וראה גם 'אוצר' עמ' עדר.

65 וכן שולחים על ידיהם משלוח מנות, ספר-השיחות תשמ"ח ח"א שם. ובמיוחד מתנות-לאביונים, ראה בס' קדושת-לוי, קדושה שנייה.

66 'התועודיות' תשמ"ז ח"ב עמ' 561.

67 כמובא בשו"ע, רמ"א או"ח סו"ס תרצ"ו, שבשביל מנהג זה התיירו כמה עניינים - 'התועודיות' תשמ"מ ח"ב עמ' 1239, ועוד. ע"ד הצגות לבנות בפורים - ראה היכל-מנחם כרך ב עמ' קמה.

בלקוטי-שיחות כרך ל"א עמ' 279 עורר הרבי על כך שאין מהראוי לשחק את תפקיד 'המן', ובוודאי שלא בהתלהבות.

68 שיחת ש"פ תרומה, ו' אדר תשמ"מ.

69 'התועודיות' תשמ"ח ח"ב עמ' 484.

70 ספר-המנהגים שם, ולוח כולל-חב"ד, משו"ע או"ח תרצ"ה

להיכל⁵³. ואומרים 'בית יעקב'⁵⁴, עד גמירא. שמחת פורים - חובתה לשמוח כל היום, ככתוב "ימי משתה ושמחה"⁵⁵.

במשך יום הפורים היה הרבי משתדל לאכול 'אוזן המן' ממולא פרג, לקיים מנהג ישראל בזה⁵⁶.

זמן קיום מצוות היום - עד השקיעה. ובדיעבד (קריאת המגילה בלא ברכה) עד צאת-הכוכבים⁵⁷.

השקיעה בתל-אביב: 17:37. צאת הכוכבים: 18:01.

משלוח-מנות - חייב לשלוח שתי מנות מדברי-מאכל או משקאות לאדם אחד, איש לרעהו ואישה לרעותה⁵⁸. אין שולחים מנות לאָבָל (רח"ל) תוך שלושים ולאָבָל (רח"ל) על הוריו תוך שנים-עשר חודש⁵⁹. האָבָל עצמו, אפילו תוך שבעה, חייב במשלוח מנות, אך לא ישלח אלא מאכלים ולא מגדנות⁶⁰.

מתנות-לאביונים - חייב לתת לשני עניים פרוטה לכל אחד, ואפילו איש לאישה רשאי. והמרבח לשלוח מנות לרעיו וצדקה לאביונים - משובח⁶¹, ומוטב להרבות במתנות לאביונים מאשר להרבות בסעודתו ובמשלוח מנות לרעיו,

53 בסידורי תהילת ה' נדפס (לא מאדמוה"ו): "ומחזירין הספר-תורה וקוראין המגילה". אך משנת תשל"ח ואילך נוספה שם בשולי הגיליון הערה (שהיתה לעיני הרבין) שמנהגנו כנ"ל. בס' שער-הכולל פ"א אות כב ס"ה ובס' חקרי-מנהגים עמ' רכג נתבאר טעם ומקור מנהגנו, עיי"ש. וראה 'אוצר' עמ' רסז. מנהגי-ישראל-תורה סו"ס תרצ"ג.
54 שער-הכולל שם אות כג.
55 'שערי-המועדים - פורים' עמ' קמה.
56 'התקשרות' שם.
57 שו"ע סי' תרפ"ז ס"א ונו"כ.
58 שו"ע ורמ"א סי' תרצ"ה ס"ד.

אודות משלוח מנות, ראה שיחות-קודש תשל"ו ח"א עמ' 565 ששיעורן לכתחילה כוית בכל מנה, ועכ"פ כוית יחד. ולכתחילה שווין ביחד ב' פרוטות לפחות. ומציין לצפת-פענח על הרמב"ם הל' מגילה פ"ב הט"ו, עיי"ש.

59 כדעת הרמ"א סי' תרצ"ו ס"ו. כן הורה הרבי לפרסם שלא ישלחו לו, בשנת האבלות על אמו (תשכ"ה) - נטעי-גבריאל הל' אבילות ח"ב פלה' הע' יט (מהרה"ח רי"ל ש"ל גרונר, ודלא כמ"ש בס' שבחי-המועדים (תשנ"ג) פ"ד ס"ג). וכן על שאר קרובים תוך ל' - הוראת הרבי בשנת האבלות על הרבנית (תשמ"ח) - שם בשו"ת שבסוף הספר סי' ב.

60 שו"ע ומ"א סי' תרצ"ו ס"ב, מספר-חסידים סי' תשי"ג ומהרי"ל הלכות פורים (מהדורת מכון ירושלים עמ' תלב). גשר-החיים ח"א עמ' רכח. רסא.

61 לוח כולל-חב"ד, משו"ע סי' תרצ"ד ורמ"א סו"ס תרצ"ה.

הגזרה הידועה אודות ההגבלה בשתיית משקה - בתוקפה עומדת (לאאורה) גם בפורים⁷⁹. אבל היו פעמים שכ"ק אדמו"ר ביקש בהתוועדות דפורים או דשבת קודש שלאחריו⁸⁰, שעל-כל-פנים אחד המסובים יקיים 'עד דלא ידע' כפשוטו ו'ויציא' בזה ידי חובה את כל הציבור⁸¹.

"יש להרעיש ולפרסם בכל מקום ומקום, הן בחוץ לארץ והן (ועל-אחת-כמה-וכמה) בארצנו הקדושה, על דבר ההשתדלות שכל ענייני הפורים יהיו באופן ד'ברוב עם הדרת מלך'... בנוגע ל'משתה ושמחה' - אף שכל אחד ואחד חוגג סעודת פורים בביתו, עם בני משפחתו... הרי יכולים להוסיף בשמחת פורים 'ברוב עם' לאחר ה'סעודה בביתו עם בני משפחתו'⁸².

בבית-חיינו, לאחר הסעודה של כל אחד בביתו, מתוועדים שוב בלילה, מכיוון שגם ב'עד דלא ידע' יש דרגות זו למעלה מזו, ויש להתייגע כדי להגיע ל'לא ידע' באופן נעלה יותר⁸³.

מנהג האדמו"ר - "מאמר ד"ח בתוך הסעודה"⁸⁴. "פורים-תורה" איננו עניין של ליצנות ח"ו כטעות העולם, אלא שבמקום לדייק ולהתייגע על עומקם של דברים, מתעכבים על עניין שטחי יותר, עניין הקשור ומביא לידי הוספה בשמחה, אבל בכל אופן הרי זה עניין של "תורה", ככל ענייני התורה⁸⁵.

בהתוועדות פורים, נהג הרבי לעשות מגבית עבור 'קופת רבינו'⁸⁶.

לקראת סיום ההתוועדות נהג כ"ק אדמו"ר להזכיר

(הקטע השייך לזה נעתק גם בס' 'אשכילה בדרך תמים' עמ' 181). וראה 'אוצר' עמ' רצ, ובכרך אלול-תשרי עמ' שסט-שע בקשר לשמחת-תורה.

79) **במפורש** בכ"מ, ומהם בעמעה ב'יחידות' שנדפס בס' היכל-מנחם כרך ג עמ' רנח. אבל ראה המובא במדור 'ניצוצי רבי' שבגיליון רנא.

80) כגון 'התוועדויות' תשמ"ה ח"ג עמ' 1478.

81) ראה 'התוועדויות' תשמ"ב ח"ב עמ' 975, והסבר בעמ' 980.

82) ספר השיחות תשמ"ט כרך א, עמ' 335.

83) 'התוועדויות' תשמ"ה ח"ג עמ' 1420 ואילך.

84) בספר-השיחות תש"נ ח"א עמ' 351 הציע הרבי לערוך ג' התוועדויות בקשר לימי הפורים, כדי שיהיו באופן של 'חזקה', עיי"ש.

84) ספר המנהגים.

85) 'התוועדויות' תשמ"ה שם עמ' 1426.

86) ספר-המנהגים שם, וראה ב'אוצר' עמ' רעט-רפג.

יש להתחיל את הסעודה ביום⁷¹ ו'על-כל-פנים יש לאכול כזית לפני השקיעה'. ואם נמשכה בלילה, מכיוון שהתחיל ביום, אומר 'ועל הניסים' בברכת המזון⁷².

גם בני ירושלים ושאר הערים המוקפות חומה צריכים להרבות היום קצת במשתה ושמחה⁷³. "טוב לעסוק מעט בתורה קודם הסעודה"⁷⁴, רק מעט - כדי שלא יימשך בלימודו וישכח לקיים מצוות סעודת פורים⁷⁵.

"שמחת פורים גדולה הרבה משמחת יום-טוב"⁷⁶. נוהגים לאכול 'קרעפכין' (=כיסונים ממולאים בבשר) בסעודת פורים⁷⁷.

"בנוגע להתוועדויות במשך המעתי-לעת דפורים, מתוך שמחה באופן ד'עד דלא ידע', אבל עם הגבלות כו', ובפרט בנוגע לתלמידים, ועל-דרך זה בנוגע לכל בני-ישראל, כמדובר כמה פעמים שצריך להיות על-פי ההגבלות דתורת החסידות"⁷⁸.

ס"ב בהג"ה.

בספר-המנהגים שם הביא סתירה בדעת אדמו"ר אם יש חיוב לאכול פת בפורים, עיי"ש.

71) הרמ"א שם כ' שרוב הסעודה צ"ל ביום, אבל אצל רבותינו הסעודה רק התחילה ביום, ועיקרה היה בליל ט"ו - שיחת פורים תש"ט.

72) לוח כולל-חב"ד, ע"פ שו"ע אדמו"ר סי' קפח סעיף ז.

73) רמ"א שם. וראה הערת הגהמ"ח שו"ת מנחת-יצחק ע"ז בלוח דבר בעתו.

74) רמ"א שם.

75) 'שערי-המועדים - פורים' סי' י.

76) תורה-אור צח, א. ספר-המנהגים שם ובעמ' 38, וש"נ. ועד"ז באג"ק ח"כ עמ' קסז.

77) 'התוועדויות' תשמ"ט ח"ב עמ' 454, 391, תש"נ ח"א עמ' 135 ובכ"מ איתא שאין בפורים את השוטרס' שצ"ל ביו"ט כדי למנוע היפך הקדושה כנפסק ברמב"ם וטושו"ע, כיוון שישנה ההבטחה שבודאי לא יהיה מזה עניין בלתי-רצוי. מאידך, 'התוועדויות' תשד"מ ח"ב עמ' 1180 מורו לשלול לגמרי בפורים ענייני ד' כתות שאינן מקבלין פני שכונה, שסימן חשמ"ל [חנפים, שקרנים, מספרי-לשון-הרע, לצים]

77) ראה ספר-המנהגים עמ' 58 בהערה, 'אוצר' עמ' רעז.

78) 'התוועדויות' תש"נ ח"ב עמ' 372. אמנם היו פעמים שהורה הרבי לקיים 'עד-דלא-ידע' כפשוטו [אך ביחס לבחורים היתה הסתייגות מכך גם לפני ה'גזירה', ראה 'התוועדויות' תשי"ב ח"ב עמ' 45, וכמובן לאחריה גם כשהורה כנ"ל, כגון בפורים תשל"א] וה'גזירה' הידועה להגבלה במשקה' נדחתה על-ידו לאותה שעה. וכנראה לזה הכוונה בשיחת ש"פ שמיני תשמ"א

אודות ההכנות למבצע פסח, כולל לדאוג למעות-חיטין, מזון ולבוש, כיוון שמיום הפורים עצמו מתחילים "שלושים יום לפני החג"⁸⁷. נוהגים לנגן 'האָפּ קאַזאַק'⁸⁸.

יום שני,

ט"ו באדר, שושן פורים

סוף זמן קידוש לבנה (לכתחילה) יום ראשון בלילה אור ליום שני, בשעה 8:49. בירושלים עיה"ק הוא יום פורים, ונוהג כאמור אתמול בערי הפרוות.

בעיר חיפה קוראים את המגילה גם בט"ו, כי היא ספק מוקפת חומה⁸⁹.

בערי הפרוות: אין אומרים תחנון ואסור בהספד ובתענית. מרבים קצת במשתה ושמחה⁹⁰.

בערי הפרוות (ומחר גם בירושלים) יש להוסיף היום בשמחה רבה מזו של יום הפורים עצמו; ביום ט"ז - שמחה גדולה יותר, וכן בכל יום ויום מימי החודש, עד שביום האחרון דחורש אדר צריכה להיות

87) שו"ע אדמוה"ז סי' תכט ס"א. ראה 'התועודיות' תשמ"ב ח"ב עמ' 977, תשד"מ ח"ב עמ' 1280, תשמ"ח ח"ב עמ' 303, תנש"א ח"ב עמ' 339 ועמ' 399, ועוד.

88) ספר-הניגונים, ניגון כד - שיחת פורים תשל"ב. לפעמים נזכר פורים בין הזמנים שבהם ניגנו את ניגון 'ארבע הבבות' של אדמוה"ז (שם, ניגון א). הרבי ציוה בקביעות לנגנו לקראת סיום התועודיות הפורים, ואחריו 'ניע זשוריצלי' פעמים שציוה לנגן גם 'קול ביער' (שם, ניגון כג) - 'אוצר' עמ' רצ"ב. אבל, כידוע, מאז כ"ד טבת תשמ"ט לא ציוה לנגנו בהתועודיות.

89) לקוטי-שיחות כרך כ"ט עמ' 423.

90) לוח כולל-חב"ד, ע"פ שו"ע סי' תרצ"ו ס"ג, רמ"א סי' תרצ"ה ס"ב. אך בשיחות-קודש תשכ"ז ח"א עמ' 482 איתא, שכיוון שצ"ל **לפנים** משורת הדין, צריך שתהיה **הרבה** שמחה, עיי"ש.

שמחה מופלגת ביותר⁹¹.

גם לאחר ימי הפורים שייך לעורר על 'מבצע פורים', מפני שתכליתם של ימי הפורים היא שהתעוררות של "קיימו מה שקיבלו כבר" תבוא לידי ביטוי גם אחר-כך, ואז מתחיל מבצע פורים האמיתי⁹². ופעם אמר הרבי סיבה אחרת, לסייע לאלה שנוזקו ללוות כדי שיוכלו לחוג את הפורים כהלכתו - לפרוע את חובותיהם, וגם זה חלק מ'מבצע פורים'⁹³.

בימים שאחרי פורים השמחה גדולה יותר, בגלל שבהם ניתוסף גם עניין הגאולה "מסמך גאולה לגאולה", גאולת פורים לגאולת פסח⁹⁴.

יום שישי

י"ט באדר

בקריאת שמו"ת אומרים, לאחר סיום הפרשה, את שתי ההפטרות: דפרשת השבוע "וישלח אחאב" (מלכים"א יח) ודפרשת פרה "ויהי דבר ה'..." (יחזקאל לו). למנהג רבותינו אומרים היום רק את ההפטרה דפרשת השבוע, ומחר לפני תפילת שחרית קוראים שוב שמו"ת מ'שביעי' עד גמירא, ואת ההפטרה דפרשת פרה.

91) לקוטי-שיחות כרך ג עמ' 1274. ומבאר: אף שבנוגע לקריאת המגילה אמרו שאינה נקראת אלא עד ט"ו בחודש, אבל הציווי "מרבין בשמחה" נוגע **לכל** ימי החודש, וכלשון חז"ל "משנכנס **אדר**", וכמו שנאמר: "והחודש אשר נהפך להם". ואם כן... כאשר השמחה היא באותה המידה שבימים הקודמים, בלי הוספה וריבוי, אינה שלמות השמחה, כיוון שנתיישנה (שלכן לברכת חתנים צריך בכל פעם 'פנים חדשות').

92) 'אוצר' עמ' רפו, מסיום שיחות פורים תשד"מ ותשמ"ה, ומשיחת ש"פ פרה תשמ"ה.

93) שם, משיחת פורים תשמ"ו.

94) שיחת ש"פ פרה תשל"א.

לזכות

אנשי החסד הדגולים

הרה"ח ר' אברהם משה דייטש והרה"ח ר' גבריאל גופין שיחיו

ולע"נ האחים הרה"ח ר' זלמן יודא ור' יוסף יצחק,

בני הרה"ח ר' שלום ישעי' ע"ה דייטש